

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 26/2004 rd

Regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av 4 och 7 a § i lagen om rehabilite- ring som ordnas av folkpensionsanstalten och 24 a § och 31 § i lagen om rehabiliteringspen- ning

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 16 september 2004 en proposition med förslag till lagar om ändring av 4 och 7 a § i lagen om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten och 24 a § och 31 § i lagen om rehabiliteringspenning (RP 166/2004 rd) till social- och hälsovårdsutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringsråd Eija Koivuranta och regeringssekreterare Marjaana Maisonlahti, social- och hälsovårdsministeriet
- överinspektör Merja Nikkinen, kommunikationsministeriet
- utvecklingschef Tomi Ståhl, rehabiliteringschef Jouko Waal och jurist Teuvo Kurki, Folkpensionsanstalten

- verkställande direktör Heikki Kääriäinen, Bussförbundet
- socialpolitisk ombudsman Vesa Rantahalvari, Servicearbetsgivarna
- generalsekreterare Jouko Vasama, Social- och hälsoorganisationernas samarbetsförening SAF rf
- socialpolitisk sekreterare Mirja Janérus, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf
- styrelseledamot Jari Mäkinen, Suomen palvelutaksit ry
- förvaltningschef Timo Koskinen, Finlands Taxiförbund
- juris kandidat Johan Åström, Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund TT.

Dessutom har utskottet fått ett skriftligt utlåtande från Invalidförbundet.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås att bestämmelserna i lagen om rehabilitering som ordnas av folkpensionsanstalten gällande ersättning av kostnader för resor i samband med rehabilitering ändras så, att de på motsvarande sätt som i förslaget gällande sjukförsäkringslagen vid betalning av ersätt-

ningen möjliggör ändringar som följer av samordning av resor. I samband med detta föreslås att självriskerna för ersättningar för resekostnader som ersätts enligt sjukförsäkringslagen och resekostnader enligt bestämmelsen om rehabilitering förenas. I fråga om rehabiliteringsresor

föreslås emellertid också att samordningen av resor inte tillämpas på resor i samband med medicinsk rehabilitering för gravt handikappade.

I propositionen föreslås dessutom att om en del av det maximianslag som årligen anvisats för rehabilitering enligt prövning och som är avsett för individuell rehabilitering inte har använts, kan det enligt förslaget användas för individuell rehabilitering enligt prövning under de följande åren.

I propositionen föreslås vidare att lagen om rehabiliteringspenning ska innehålla bestämmelser om ersättning för uppehälle som betalas enligt prövning för tiden för rehabiliteringen. Ersättningsbeloppet föreslås bli höjt från 5,05 euro till 8 euro per dag.

Regeringen föreslår att rehabiliteringspenning enligt huvudregeln, som till beloppet motsvarar sjukdagpenningen, rehabiliteringspenning som betalas för tiden för yrkesinriktad rehabilitering, rehabiliteringspenningens minimibelopp, rehabiliteringspenning för den som erhållit en föregående förmån, rehabiliteringspenningens minimibelopp för yrkesinriktad rehabi-

litering samt rehabiliteringspenningens minimibelopp för unga handikappade årligen ska justeras med arbetspensionsindex i enlighet med 9 § i lagen om pension för arbetstagare om förmånen betalas ut. Enligt lagen om rehabiliteringspenning justeras årligen med hjälp av arbetspensionsindex även utgångsnivån för det till ett eurobelopp bundna minimibeloppet av rehabiliteringspenning för den som genomgår yrkesinriktad rehabilitering samt utgångsnivån för det till ett eurobelopp bundna minimibeloppet av rehabiliteringspenning för unga handikappade.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2005 och avses bli behandlad i samband med den. Till de delar som gäller samordning av resor och självrisk för resekostnader har propositionen också samband med regeringens proposition med förslag till sjukförsäkringslag (RP 50/2004 rd) och regeringens kompletteringsproposition (RP 164/2004 rd) med anledning av propositionen med förslag till sjukförsäkringslag (RP 50/2004). Lagarna avses träda i kraft vid ingången av 2005.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Med hänvisning till propositionen och övrig utredning anser utskottet att förslaget är nödvändigt och motiverat. Utskottet tillstyrker lagförslaget med följande anmärkningar.

Förslaget innebär att de bestämmelser i sjukförsäkringslagen som gäller samordning och sammanlänkning av resor också tillämpas på resor i samband med rehabilitering och ersättning av kostnaderna för dem. Samtidigt som självriskandelarna stiger en aning förbättras de försäkrades ställning genom att den årliga självriskandelen blir gemensam både för resor som hänför sig till rehabilitering och resor som hänför sig till sjukförsäkringen. Förslaget motsvarar också det som förutsätts i riksdagens svar med anledning av en proposition med förslag till ändring av lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (RP 187/2001 rd), dvs. att regeringen

ska utreda bl.a. de verkningar självriskandelarna i enlighet med sjukförsäkringslagen har på servicemottagarnas ställning. Ur de svårt handikappades synvinkel finner utskottet det positivt att bestämmelserna om samordning av resor inte tillämpas på resor i samband med medicinsk rehabilitering för svårt handikappade.

Utskottet understryker att beställd kollektivtrafik och övriga transportsystem bör uppfylla kraven på kvalitet och pålitlighet för att de ska kunna användas som grund för ersättning av godkända resekostnader. Dessutom bör man se till att den tid rehabiliteringsklienten måste vänta på transport inte blir oskäligt lång på grund av att resor samordnas och sammanlänkas.

Utskottet finner det ändamålsenligt att det anslag som årligen anvisats för rehabilitering enligt prövning kan, om det inte har använts för detta ändamål, användas för individuell rehabilitering

enligt prövning under de följande åren. Ersättningen för uppehälle stiger från 5,05 euro till 8 euro per dag. Utskottet konstaterar att nivån på ersättning för uppehälle efter höjningen motsvarar nivån på ersättning för uppehälle för aktiva åtgärder enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa och lagen om offentlig arbetskraftsservice. Den arbetsgrupp som utredde verkningarna av förändringarna i arbetspensionsindex föreslog att de förmåner för vilkas justering det är ändamålsenligt att använda levnadskostnadsindex ska bindas vid folkpensionsindex. Utskottet

finner det motiverat att rehabiliteringspenningen i enlighet med regeringens förslag binds vid arbetspensionsindex och inte vid folkpensionsindex eftersom detta kan bidra till att bevara dessa förmånens sporrande effekt.

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår social- och hälsovårdsutskottet

att lagförslagen godkänns utan ändringar.

Helsingfors den 11 november 2004

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Valto Koski /sd
vordf. Eero Akaan-Penttilä /saml
medl. Anneli Kiljunen /sd
Marjaana Koskinen /sd
Pehr Löw /sv
Riikka Moilanen-Savolainen /cent
Aila Paloniemi /cent
Leena Rauhala /kd

Juha Rehula /cent
Paula Risikko /saml
Arto Seppälä /sd
Osmo Soininvaara /gröna
Raija Vahasalo /saml
Erkki Virtanen /vänst
Tuula Väättäinen /sd.

Sekreterare var

utskottsråd Harri Sintonen.